

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Vejnara a soudkyň JUDr. PhDr. Aleny Novotné, Ph. D. a JUDr. Lucie Bičákové ve věci

žalobce: **MgA. J. T.**, narozený xxx
bytem xxx, xxx xxx - xxx
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Nielsenem
sídlem Dlouhá 618/14, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **FORUM 24 a. s.**, IČO 05227011
sídlem Vodičkova 677/10, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátem doc. JUDr. Alešem Rozehnaelem, Ph. D.
sídlem Železná 490/14, 110 00 Praha 1

pro ochranu osobnosti

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 31. května 2024, č. j. 31 C 196/2023-62

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výrocích III. a IV. co do části požadované omluvy ve znění „*Rovněž se omlouváme za veškeré další lži, které jsme o něm v minulosti zveřejnili.*“ **ruší** a řízení **se** v tomto rozsahu **zastavuje**.
- II. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku I. **mění** tak, že žalované se ukládá odstranit článek „XX
xxxxxxxxxx“, který byl zveřejněn na internetové stránce xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. H.

(K.ř. č. 1 – rozsudek)

1. Soud I. stupně rozsudkem označeným v záhlaví zamítl žalobu, již se žalobce domáhal, aby byla žalovaná uznána povinnou
- Odstranit článek „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx“, který byl zveřejněn na internetové stránce (*výrok I*);

- zdržet se zveřejňování a šíření obsahu článku „XXX xxxxx“, který byl zveřejněn na internetové stránce (*výrok II*);

- do tří dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí na stránce xxx zveřejnit na dobu 30 dnů omluvu následujícího znění: „Omlouváme se panu J. T., že jsme zveřejnili článek, xx“, přičemž po dobu prvních 24 hodin bude tato omluva zveřejněna na hlavní stránce xxx (*výrok III*);

- do sedmi dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí zaslat žalobci na adresu jeho právního zástupce řádně podepsanou omluvu, a to formou doporučeného dopisu či datové zprávy, následujícího znění: „Omlouváme se panu J. T., že jsme zveřejnili článek, xxx.“ (*výrok IV*);

- uhradit žalobci částku 4 000 000 Kč do tří dnů od právní moci rozhodnutí (*výrok V*);

- uhradit žalobci příslušenství z částky 4 000 000 Kč ve výši 15 % p. a. od 20. 10. 2023 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci rozhodnutí (*výrok VI*).

2. Žalobci soud I. stupně uložil nahradit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 119 064 Kč k rukám doc. JUDr. Aleše Rozehnal, advokáta, do tří dnů ode dne právní moci rozhodnutí (*výrok VII*).

3. Žalobce je xxx, xxx, xxx, xxx a xxx. Je jedním ze xxx platformy xxx xxx. Žalovaná je provozovatelem internetového zpravodajského webu xxx a vydavatelem periodického tisku xxx xxx.

- [illegible]

smrti osmnáctileté dcery xxx, soud mu v tomto směru nevyhověl, neboť toto tvrzení v článku nebylo uvedeno.

11. Tvrzení, že je žalobce jedním z těch, kdo šířil lži odpovědné za smrt desítek tisíc lidí, je hodnotícím soudem autorky článku, který měl reálný základ. Hodnocení reagovalo na počín žalobce, kdy sdílel na svém profilu společně článek o tom, že xxx B. se nechal očkovat, s článkem o smrti jeho dcery. Žalobce závažnou újmu neprokázal ani netvrdil. V případě, že není namístě přiznat morální satisfakci ani ve formě omluvy, nebylo namístě přistoupit k přiznání finanční satisfakce. Soud I. stupně proto žalobu zamítl a přiznal žalované náhradu nákladů řízení za 4 úkony právní služby poskytnuté advokátem po 24 300 Kč, dále paušální náhradu hotových výdajů a daň z přidané hodnoty.
12. Žalobce podal proti rozsudku včasné odvolání. Vytkl v něm soudu I. stupně, že se vyhnul otázce, zda žalovaná prokázala pravdivost nebo alespoň reálný základ svých tvrzení, a přešel zásadní vyjádření žalované ze 7. 12. 2023, v němž žalovaná neoprávněnost zveřejnění shora uvedených tvrzení potvrdila. Žalobce považuje označení za antivaxera, který se raduje ze smrti osmnáctileté ženy, za hodnotící soud bez reálného základu. Tvrzení o odpovědnosti žalobce jako šířitele lží za smrti desetitisíce lidí posuzuje jako nepravdivé skutkové tvrzení. Žalobce dále soudu I. stupně vytkl jeho postup: pokud netvrdil nebo nedoložil vše, co měl, aby byl ve věci úspěšným, měl ho o tom soud poučit ve smyslu ust. § 118a o. s. ř. To učinil pouze ve vztahu k uplatněnému nároku na náhradu nemajetkové újmy, nikoli ve vztahu k ostatním uplatněným nárokům. Rozsudek tak byl pro žalobce překvapivý. Odmítl bagatelizaci své újmy na osobní a profesní cti. Poukázal také na to, že jej žalovaná nenechala k článku vyjádřit. Ze strany žalované nešlo o první útok vůči jeho osobě, což hodlal žalobce prokázat řadou článků, které soud k důkazu neprovedl. Kritika žalované je vůči němu nepřiměřená. Při určení výše náhrady nákladů řízení vycházel soud I. stupně chybně z ustanovení § 8 odst. 1 advokátního tarifu, namísto speciálního ustanovení § 9 odst. 4, písm. a) advokátního tarifu. Závěrem navrhl, aby odvolací soud změnil rozhodnutí tak, že žalobě zcela vyhoví.
13. Žalovaná podala k odvolání žalobce stručné písemné stanovisko. Zopakovala v něm, že žalobce využil tragické smrti dcery J. B. tak, aby vytvořil dojem, že její smrt byla způsobena přístupem otce k očkování proti onemocnění Covid-19. Navrhla rozsudek jako věcně správný potvrdit.
14. Odvolací soud po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno včas osobou k tomu oprávněnou a že splňuje náležitosti uvedené v ust. § 205 o. s. ř., přezkoumal napadený rozsudek a řízení, které jeho vydání předcházelo, a to způsobem vyplývajícím z § 212 a § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř. Po provedeném jednání dospěl k závěru, že odvolání je z větší části důvodné.
15. Soud I. stupně provedl ve věci rozsáhlé dokazování. Citoval správně aplikovanou právní úpravu, ust. § 81, § 82 a § 2951 a násl. občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. (o. z.) a citoval obecně známou judikaturu Nejvyššího a Ústavního soudu. Právní posouzení nároku žalobce však přesvědčivě neodůvodnil.
16. Žalobce označil dva zásadní útoky na svá osobnostní práva – výrok o radosti z úmrtí mladé ženy a označení za šířitele lží, odpovědného za smrti desetitisíců lidí. Odvolací soud má za to, že označení žalobce jako antivaxera nelze posoudit jako lživé či postrádající reálný základ. V zásadě nejde o označení hanlivé, označuje škálu osob, které očkování odmítají a propagují tento postoj, až po osoby, které se pouze nenechaly očkovat nebo k očkování vyjadřují rezervovaný přístup. Ostatně žalobce sám uvádí, že toto označení jej k podání žaloby nevedlo.
17. Odvolací soud však nesouhlasí se závěrem soudu I. stupně, že kritika, kterou předmětný článek žalované nadepíše, „morální dno“, se žalobce netýká. Kontext celého článku, v němž je jako jediný „antivaxer“ jmenován žalobce, se k právě k žalobci jednoznačně vztahuje. Zkratka, kterou článek hodnotil popsany příspěvek žalobce (kombinaci článku o propagaci očkování xxx xxx s informací o úmrtí jeho dcery), jeho význam posunula až k naznačení „radosti z cizí smrti“ a „zavinění smrti

mladé ženy otcem“. To odvolací soud považuje za zcela nepřiměřené zkreslení, které z příspěvku žalobce nelze bez dalšího dovodit. Žalované nebo její redaktorce nic nebránilo vyžádat si k této věci stanovisko žalobce. Jako hodnotící soud publikovaný článek postrádá reálný základ, přičemž vědomě poškozují pověst žalobce. Úvaha o snížené toleranci k osobnostním právům žalobce jako veřejně vystupující osoby nemůže podle odvolacího soudu vést k neposkytnutí soudní ochrany v tak citlivé záležitosti, jakou je postoj ke smrti mladého člověka.

18. Výrok o odpovědnosti žalobce jako šířitele lži za smrt desetitisíců lidí, je výrokem hybridním. Soud I. stupně (ale ani citovaný článek žalované) se konkrétně nezabýval tím, jaké konkrétní nebezpečné lži žalobce šíří. Soud odkázal na posouzení spolku Sisyfos, což je soukromoprávní subjekt, jehož objektivita rozhodně není jednoznačná. Založení platformy Xxx xxx samo o sobě nepředstavuje šíření lži, pokud se platforma definuje jako prostor pro diskusi o věcech veřejných s účastí odborníků (srov. XXXXXXXXXXXXXXXX). Proto nelze zakladatelskou aktivitu žalobce a priori považovat za šíření lži, rozhodně to před soudem nebylo prokázáno. Druhá část výroku je hodnocením – autorka vyvodila ze skutečnosti, že osoby jako žalobce šíří lži, odpovědnost za smrt desetitisíců lidí, a tento závěr vztáhla právě k žalobci. Pravdivost takového výroku žalovaná neprokázala. Soud I. stupně mu přisvědčil pouze všeobecným konstatováním, že žurnalistika má povinnost upozorňovat na (možné) nežádoucí společenské jevy. Toto odůvodnění však není přesvědčivé.
19. Odvolací soud dal žalobci za pravdu, že publikovaný článek (dosud na webu žalované přístupný) zasáhl nepřipustně do jeho práv tak, jak by se dotkl osobnosti každého člověka, a proto vyhověl jeho žalobnímu požadavku na odstranění předmětného článku z internetových stránek žalované. Požadavek na odstranění celého článku je po právu, neboť vytržením některých pasáží by text zřejmě ztratil smysl. Dále je oprávněný žalobcův nárok na uložení povinnosti žalované zdržet se šíření tohoto článku. Za zveřejnění konkrétních výroků je rovněž na místě uložit žalované, aby se žalobci omluvila.
20. Co se týče požadavku žalobce na materiální odškodnění, má odvolací soud zato, že způsobená újma je s ohledem na výsledky provedeného dokazování takové intenzity, že k jejímu odčinění dostačuje symbolické finanční odškodnění. V tomto ohledu je podstatné, že žalobce sám se svými názory a postoji vystupuje ve veřejném prostoru, a proto musí být připraven snést jejich kritiku.
21. Vyhovění žalobě není vyloučeno právem žalované, jí publikovaného média a jejích redaktorů na svobodu projevu ani plněním novinářské informační povinnosti veřejné služby. Předmětný článek přinesl názor, ale nikoli užitečnou informaci. Zájem na uveřejnění tohoto názoru nepřevažuje zájem na ochraně osobnostních práv žalobce.
22. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 11. června 2018, sp. zn. I. ÚS 4022/17 : *Řešení kolize svobody projevu podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod na straně jedné a práva na ochranu osobnosti podle čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod závisí na vzájemném poměrování obou těchto práv v kontextu okolností posuzované věci. Zohledněny musí být zejména 1) povaha výroku (zda jde o skutkové tvrzení nebo hodnotící soud), 2) obsah výroku (například zda jde o projev „politický“ či „komerční“), 3) forma výroku (zejména nakolik je předmětný výrok expresivní, či dokonce vulgární), 4) postavení kritizované osoby (například zda jde o osobu veřejně činnou, či dokonce o osobu aktivní v politickém životě, případně o osobu veřejně známou), 5) zda se výrok (kritika) dotýká soukromé či veřejné sféry kritizované osoby, 6) chování kritizované osoby (například zda kritiku sama „vyprovokovala“ či jak se ke kritice postavila), 7) kdo výrok pronáší (například zda se jedná o novináře, běžného občana, politika apod.) a konečně 8) kdy tak učiní (například jaké měl či mohl mít jeho autor v daný okamžik k dispozici konkrétní údaje, z nichž vycházel, a v jaké situaci tak učinil). Každý z těchto faktorů hraje jistou roli při hledání spravedlivé rovnováhy mezi základními právy stojícími v kolizi. Jejich relativní váha závisí vždy na jedinečných okolnostech každého případu. Tento výčet relevantních faktorů ale není taxativní. V úvahu musí být vždy vzat celkový kontext věci a ve specifických případech mohou být významné i okolnosti, jež nelze do žádné z právě uvedených kategorií zařadit. V projednávané věci jde o výrok hodnotící a hybridní,*

obsahem politický. Žalobce je osobou aktivní ve veřejném životě, jeho příspěvek na facebooku lez označit za záminku k uplatnění nepřiměřené kritiky, nikoli za její vyprovokování. Výrok byl publikován v internetovém periodiku, jako novinářskou zkratku či přípustné novinářské „zveličení“ jej nelze bagatelizovat. Vztáhl na žalobce všeobecně zavrženímhodnou radost z úmrtí konkrétní osoby a přisoudil mu odpovědnost za smrt množství dalších osob, povaha výroků nezaložených na reálném podkladu je při hodnocení shora uvedených kritérií zásadní. Výroky citované ve výrokové části tohoto rozhodnutí jsou ubližující a zraňující, způsobílé přivodit následné újmy v podobě poškození dobrého jména a pověsti. Odpovědnost vydavatele novin nepřipouští, že by k těmto zásahům došlo nevědomě.

23. Žalobce při jednání odvolacího soudu vzal žalobu zpět co do části požadované omluvy, a to její poslední věty: „*Rovněž se omlouváme za veškeré další lži, které jsme o něm v minulosti zveřejnili*“. Požadovaná omluva v této větě nesplňovala požadavek konkrétnosti. Žalovaná žádný argument proti zastavení řízení ohledně této části předmětu řízení neuplatnila.
24. Odvolací soud proto v rozsahu zpětvzetí žaloby zrušil část výroků III. a IV. napadeného rozsudku a v souladu s ust. § 222a odst. 1 o. s. ř. v tomto rozsahu řízení zastavil.
25. Dále odvolací soud rozsudek soudu I. stupně postupem dle ust. § 220 odst. 1, písm. a) o. s. ř. změnil a rozhodl, že žalovaná je povinna odstranit předmětný článek z internetové stránky xxx a zdržet se jeho zveřejňování a šíření (výroky II a III). Současně rozhodl, že žalovaná je povinna do 15 dnů od právní moci rozsudku zveřejnit na webové stránce xxx omluvu následujícího znění: „xx.“ a ve stejné lhůtě tuto omluvu podepsanou písemně zaslat žalobci (výroky IV a V).
26. Zamítavý výrok rozsudku soudu I. stupně ohledně nároku na přiznání finančního odškodnění odvolací soud změnil (§ 220 odst. 1, písm. a/ o. s. ř.) tak, že žalované uložil zaplatit žalobci částku 25 000 Kč a ve zbývajícím rozsahu odvolací soud potvrdil napadený rozsudek podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný (výrok VI). Co do příslušenství z požadovaného finančního odškodnění rozsudek soudu I. stupně taktéž potvrdil (výrok VII), neboť nárok na zaplacení finančního odškodnění vznikl jeho přiznáním soudem, pročez žalovaná do dne vykonatelnosti soudního rozhodnutí není se splněním tohoto žalobního požadavku v prodlení.
27. Vzhledem ke změně rozhodnutí soudu I. stupně a úspěchu žalobce, rozhodl odvolací dle ust. § 224 odst. 2 o. s. ř. výrokem III. o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů. Přisvědčil přitom žalobci, že pro tento druh řízení má vyhláška č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve znění účinném do 31. 12. 2024 speciální úpravu tarifní hodnoty pro výpočet odměny v ust. § 9 odst. 4, písm. a) a podle té byla tarifní hodnotou ve věcech osobnostních práv, ochrany proti uveřejňování informací, které jsou zneužitím svobody projevu, slova a tisku podle právních předpisů o hromadných informačních prostředcích, a ve věcech vyplývajících z uplatňování práv a povinností podle právních předpisů o ochraně osobních údajů nebo podle právních předpisů o ochraně průmyslového a jiného duševního vlastnictví, s návrhem na náhradu nemajetkové újmy, částka 50 000 Kč, již odpovídá odměna za 1 úkon právní pomoci 3 100 Kč. Novelizované znění advokátního tarifu, účinné od 1. 1. 2025 odměnu v této věci stanoví v § 9a odst. 1, písm. a) z tarifní hodnoty 500 000 Kč, tj. ve výši 10 300 Kč. Citovaná ustanovení advokátního tarifu nerozlišují výši odměny v závislosti na výši požadovaného finančního odškodnění. Ačkoli odvolací soud žalobci vyhověl jen co do částky 25 000 Kč a co do částky 3 975 000 Kč jeho nárok zamítl, pro účely rozhodnutí o náhradě nákladů řízení se výsledek řízení posuzuje jako procesní úspěch žalobce, a to nejen co do požadavku na odstranění článku a zamezení jeho šíření a co do poskytnutí omluvy (§ 142 odst. 1 o. s. ř.), ale rovněž co do požadavku na finanční zadostiučinění, když výše přiznaného finančního zadostiučinění v tomto případě plně závisela na úvaze soudu (§ 142 odst. 3 o. s. ř.).

28. Náhrada nákladů řízení žalobce zahrnuje zaplacený soudní poplatek ze žaloby dle položky 3 písm. b) sazebníku soudních poplatků ve výši 40 000 Kč a zaplacený soudní poplatek z odvolání dle položky 22 bod 2 ve spojení s položkou 3 ve výši 40 000 Kč a náklady na zastoupení advokátem vypočtené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, tj. odměnu za advokáta za 7 úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby, písemné podání ve věci samé na výzvu soudu ze dne 26. 4. 2024, účast na jednání soudu I. stupně dne 8. 3. 2024, dne 26. 4. 2024 a dne 31. 5. 2024, sepsání odvolání proti rozsudku soudu I. stupně, zahrnující podání z 20. 8. 2024 a 4. 9. 2024) po 3 100 Kč dle ust. § 7, § 9 odst. 4, písm. d), § 11 odst. 1, písm. a), d), g) a k) vyhlášky a 7 x paušální náhradu hotových výdajů advokáta po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 4 vyhlášky, vše ve znění účinném do 31. 12. 2024. Dále náhrada sestává z odměny za účast při jednání odvolacího soudu dne 20. 3. 2025 ve výši 10 300 Kč a paušální náhrady hotových výdajů ve výši 450 Kč. K náhradě náleží dle ust. § 137 odst. 3, písm. a) o. s. ř. 21% daň z přidané hodnoty, již je právní zástupce žalobce plátcem.
29. Výpočty: $40\,000 + 40\,000 + 7 \times 3\,100 + 7 \times 300 + 10\,300 + 450 = 80\,000 + 34\,550$.
 $21\% \text{ z } 34\,550 = 7\,255,50$
Součet $80\,000 + 34\,550 + 7\,255,50 = 121\,805,50$
Žalobci náleží náhrada nákladů řízení ve výši 121 805,50 Kč.
30. Dle ust. § 149 odst. 1 o. s. ř. je žalovaná povinna zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám právního zástupce žalobce. Lhůty k plnění byly stanoveny dle ust. § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání za podmínek uvedených v ustanovení § 237 o. s. ř., a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu I. stupně.

Praha 20. března 2025

JUDr. Tomáš Vejnar v. r.
předseda senátu